

Αριθμός 4295

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2009
(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και 80(Ι) του 2003,
144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, 9(Ι) και 82(Ι) του 2007 και 108(Ι) του 2009)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Έκτακτο Σχέδιο Δράσης για Έλεγχο και Εκρίζωση της επιδημίας Ψευδοπανώλους των Πτηνών.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 9 Σεπτεμβρίου 2013 κοινοποιήθηκε στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, ως Αρμόδια Αρχή, προσχέδιο νέου μέτρου ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Έκτακτο Σχέδιο Δράσης για Έλεγχο και Εκρίζωση της επιδημίας Ψευδοπανώλους των Πτηνών» (εφεξής το «Μέτρο»).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(β) Στόχος του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Η Απόφαση αφορά το Μέτρο κατά το μέρος του που αναφέρεται στην καταβολή αποζημιώσεων σε πτηνοτρόφους εντατικής πτηνοτροφίας/ιδιοκτήτες οικόσιτης πτηνοτροφίας (εφεξής το «κοινοποιηθέν μέτρο»). Στόχος του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι η καταβολή αποζημιώσεων σε πτηνοτρόφους και ιδιοκτήτες οικόσιτων πτηνών για τα πτηνά τους που θανατώθηκαν ή θα θανατωθούν από την Αρμόδια Αρχή κατά την εφαρμογή του προγράμματος της Αρμόδιας Αρχής για την εκρίζωση της ψευδοπανώλους των πτηνών σύμφωνα με τις πρόνοιες της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας (Κ.Δ.Π. 508/2001 και Οδηγία 92/66/ΕΟΚ). Οι αποζημιώσεις στα πλαίσια του κοινοποιηθέντος Μέτρου αφορούν επίσης ζωοτροφές οι οποίες έχουν καταστραφεί ή θα καταστραφούν επειδή ενδεχομένως να έχουν μολυνθεί λόγω της νόσου. Η ασθένεια περιλαμβάνεται στον κατάλογο με τις ασθένειες για τις οποίες με βάση την Απόφαση 90/424/ΕΟΚ παρέχεται οικονομική στήριξη από την Κοινότητα για αντιμετώπιση και εκρίζωση της με βάση την Οδηγία 92/66/ΕΟΚ. Το επί τοις εκατόν ποσοστό ενίσχυσης από την Κοινότητα όπως επίσης οι μέγιστες τιμές και οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται από την Απόφαση 470/2009/ΕΚ και τον Κανονισμό 349/2005/ΕΚ, αντίστοιχα.

Το Μέτρο, κατά το μέρος του που αφορά τις δαπάνες υπό μορφή επιδοτούμενων υπηρεσιών για εκρίζωση της νόσου θα κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή») για αξιολόγηση και έγκριση με βάση το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ») αφού λόγω του επείγοντος χαρακτήρα τους για την εκρίζωση της νόσου τέθηκαν σε εφαρμογή χωρίς την προηγούμενη κοινοποίηση τους, ως νέο Μέτρο κρατικής ενίσχυσης, προς έγκριση από τον Έφορο σύμφωνα με το άρθρο 10 του Νόμου. Το Μέτρο έχει υποβληθεί στην Επιτροπή στα πλαίσια των προγραμμάτων συγχρηματοδότησης. Η Αρμόδια Αρχή δεν έχει καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση στους δικαιούχους στα πλαίσια του κοινοποιηθέντος Μέτρου.

(γ) Δικαιούχοι του κοιντοποιηθέντος Μέτρου

Δικαιούχοι της αποζημίωσης είναι οι πτηνοτρόφοι εντατικής πτηνοτροφίας και οι ιδιοκτήτες οικόσιτων πτηνών, στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία. Συγκεκριμένα, θα λάβουν αποζημίωση οι πτηνοτρόφοι και οι ιδιοκτήτες οικόσιτων πτηνών στις εκμεταλλεύσεις των οποίων διαπιστώθηκε ή θα διαπιστωθεί η παρουσία ή τίθεται υποψία ύπαρξης της νόσου. Το Μέτρο εφαρμόζεται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (εφεξής η «Σύσταση για τις ΜΜΕ»)¹. Οι μεγάλες επιχειρήσεις αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του Μέτρου.

(δ) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Η αποζημίωση των πτηνοτρόφων εντατικής πτηνοτροφίας και των ιδιοκτητών οικόσιτων πτηνών ανέρχεται στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας των πτηνών αμέσως πριν τη θανάτωσή τους από την Αρμόδια Αρχή. Οι υπό αναφορά δικαιούχοι αποζημιώνονται μόνο για τα πτηνά τους που θανατώθηκαν ή θα θανατωθούν από την Αρμόδια Αρχή. Τα άλλα προϊόντα ή υλικά που καταστρέφονται, τα οποία εν σχέσει με το κοινοποιηθέν Μέτρο αφορούν τις ζωοτροφές οι οποίες

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L124 της 20^{ης} Μαΐου 2003, σ. 36.

ενδεχομένως να μολυνθούν ή έχουν μολυνθεί λόγω της νόσου, αποζημιώνονται βάσει της αγοραίας αξίας τους κατά την ημέρα της καταστροφής τους η οποία διενεργείται από την Αρμόδια Αρχή.

(ε) Νομική βάση

- 1) Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως 2012.
- 2) Το περί της Καταπολέμησης της Ψευδοπανώλους των Πτηνών Διάταγμα του 2001, Κ.Δ.Π. 508/2001.
- 3) Οδηγία 92/66/ΕΟΚ για τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της ψευδοπανώλους των πτηνών.
- 4) Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν. 149(Ι)/2004).
- 5) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 349/2005, που αναφέρεται στους κανόνες σχετικά με την κοινοτική χρηματοδότηση των επειγουσών παρεμβάσεων και της καταπολέμησης ορισμένων νόσων των ζώων.

Σύμφωνα με την πιο πάνω νομοθεσία, σε περίπτωση εντοπισμού κρούσματος ψευδοπανώλους σε εκμετάλλευση πτηνών τόσο της εντατικής όσο και της οικόσιτης πτηνοτροφίας, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι υποχρεωμένες να θανατώσουν όλα τα πτηνά της εκμετάλλευσης και να καταστρέψουν οποιαδήποτε ζωικά προϊόντα ή υλικά που ενδεχομένως να έχουν μολυνθεί. Επιπρόσθετα καθορίζουν τις ζώνες προστασίας και επιτήρησης, ακτίνας 3 και 10 χιλιομέτρων γύρω από κάθε κρούσμα ψευδοπανώλους. Στις ζώνες αυτές τίθενται σε εφαρμογή τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται από το περί της Καταπολέμησης της Ψευδοπανώλους των Πτηνών Διάταγμα του 2001, το οποίο προβλέπει πέραν της επιβολής των ζωνών:

- (α) τη διενέργεια ελέγχων σε όλες τις εκμεταλλεύσεις που εμπίπτουν στα όρια των ζωνών ελέγχου οι οποίες εκτρέφουν πτηνά,
- β) την κλινική εξέταση των πτηνών και τη συλλογή δειγμάτων για εργαστηριακές εξετάσεις,
- (γ) τον εγκλεισμό όλων των πτηνών εντός των θαλάμων εκτροφής τους,
- (δ) την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων βιοασφάλειας και απολύμανσης κατά του ιού της ψευδοπανώλους στις εισόδους και τις εξόδους όλων των εκμεταλλεύσεων πτηνών,
- (ε) τον έλεγχο και απολύμανση όλων των οχημάτων και ατόμων που εισέρχονται και εξέρχονται από τις ζώνες ελέγχου,
- (στ) την απαγόρευση των μετακινήσεων πτηνών από τις εκτροφές που βρίσκονται εντός των ζωνών ελέγχου σε άλλες εκτροφές, ακόμα και προς το σφαγείο χωρίς την έγκριση των ΚΥ,
- (ζ) τον καθαρισμό και απολύμανση των μολυσμένων μονάδων και των περιβαλλόντων χώρων τους.

(στ) Προϋπολογισμός:

Ο συνολικός Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος μέτρου ανέρχεται σε €640.310 και κατανέμεται ως ακολούθως:

- > Αποζημίωση για πτηνά εντατικής πτηνοτροφίας: €629.270
- > Αποζημίωση πτηνών οικόσιτης πτηνοτροφίας: €2.040
- > Αποζημίωση ζωοτροφών: €9.000

(ζ) Διάρκεια του Μέτρου

Οι αποζημιώσεις αφορούν την περίοδο από την εμφάνιση των πρώτων ύποπτων κρουσμάτων ψευδοπανώλους στις αρχές Ιουνίου 2013 έως την ολοκλήρωση του έκτακτου σχεδίου εκρίζωσης της νόσου.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ. Επίσης, το άρθρο 10 (1) του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 Α του Νόμου στον Έφορο για έγκριση. Το άρθρο 10 (3) του Νόμου απαγορεύει όπως τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α του Νόμου, εκτός εάν τούτο έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 10 απόφασή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

Το Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

(1) Όσον αφορά την καταβολή αποζημίωσης σε ιδιοκτήτες οικόσιτων πτηνών, αυτή αφορά πτηνά που εκτρέφονται για σκοπούς οικιακής χρήσης καθώς και ζωοτροφές στα πλαίσια της ίδιας χρήσης που καταστράφηκαν από την Αρμόδια Αρχή. Η εφαρμογή των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων προϋποθέτει οικονομική δραστηριότητα η οποία με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (το οποίο από 01.12.2009 μετονομάστηκε σε «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης»), «συνίσταται σε κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά»². Ως εκ τούτου, η εν λόγω επιλέξιμη δαπάνη του κοινοποιηθέντος Μέτρου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων και συνεπώς η Αρμόδια Αρχή μπορεί ελεύθερα να προχωρήσει στην καταβολή των αποζημιώσεων προς τους δικαιούχους στους οποίους αυτή αφορά.

(β) Το κοινοποιηθέν Μέτρο, εκτός της καταβολής αποζημιώσεων σε ιδιοκτήτες οικόσιτων πτηνών, συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ:

- (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο διότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις αποζημίωσης θα παρέχονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δηλαδή από φορέα του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις, ήτοι πτηνοτρόφους εντατικής πτηνοτροφίας, σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Το κοινοποιηθέν Μέτρο συνιστά άμεσο οικονομικό όφελος σε όλους τους πτηνοτρόφους εντατικής πτηνοτροφίας στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία με τη μορφή παροχής αποζημίωσης για τα πτηνά που θανατώθηκαν ή θα θανατωθούν και τις ζωοτροφές που καταστράφηκαν ή θα καταστραφούν στα πλαίσια του προγράμματος εκρίζωσης της νόσου από την Αρμόδια Αρχή. Το κοινοποιηθέν Μέτρο τους απαλλάσσει από τις εν λόγω δαπάνες που υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένοι να επωμισθούν οι ίδιοι.
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η αποζημίωση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται σε κατόχους πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες επηρεάστηκαν ή θα επηρεαστούν από την ασθένεια που καλύπτει το κοινοποιηθέν Μέτρο.
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένους πτηνοτρόφους και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, τούτο είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

(γ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (κατόπιν τροποποίησης Άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ) στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001³ (εφεξής ο «Κανονισμός 1857/2006»). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του κοινοποιηθέντος Μέτρου βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ.

Ο Κανονισμός 1857/2006 εφαρμόζεται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (εφεξής «ΜΜΕ») όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση για τις ΜΜΕ. Στο κοινοποιηθέν Μέτρο αναφέρεται ρητά ότι αυτό αφορά μόνο τις ΜΜΕ όπως ορίζονται στη Σύσταση για τις ΜΜΕ καθώς και ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις θα αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του. Για να δοθούν κρατικές ενισχύσεις για την καταπολέμηση ζωικών ασθενειών στις μεγάλες επιχειρήσεις θα πρέπει τέτοια καθεστώτα να κοινοποιηθούν εκ των προτέρων στην Επιτροπή για έγκριση σύμφωνα με το Κεφάλαιο V.B.4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013⁴.

Το άρθρο 10 του Κανονισμού 1857/2006 εφαρμόζεται αποκλειστικά στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Ως εκ τούτου οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ή/και

² Ενδεικτικά: Απόφαση του ΔΕΚ της 23^{ης} Απριλίου 1991, C 41/90, (Hofner and Elser), Συλλογή 1991.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 358 της 16.12.2006, σ. 3.

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 319 της 27.12.2006, σ. 1.

μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (π.χ. ζελέμποροι, κρεοπωλεία) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Οι ορισμοί της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων παρέχονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού 1857/2006.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006, οι ενισχύσεις «αποζημίωσης των γεωργών για απώλειες που προκλήθηκαν από νόσους ζώων και φυτών ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς» συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107, παράγραφος 3 στοιχείο γ), της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ. Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι:

- (i) η αποζημίωση πρέπει να υπολογίζεται μόνο σε σχέση με:
 - (α) την αγοραία αξία των ζώων που θανατώθηκαν από τη νόσο ή των ζώων που θανατώθηκαν με εντολή των δημόσιων αρχών στο πλαίσιο υποχρεωτικού δημόσιου προγράμματος πρόληψης ή εκρίζωσης·
 - (β) απώλειες εισοδημάτων λόγω υποχρεώσεων απομόνωσης και δυσχερειών ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου·
- (ii) η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης να μην υπερβαίνει το 100%·
- (iii) η ενίσχυση να περιορίζεται σε απώλειες που προκαλούνται από νόσους των οποίων η εστία έχει αναγνωριστεί επίσημα από τις δημόσιες αρχές.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο αποτελεί επίσημο πρόγραμμα για την αποζημίωση πτηνοτρόφων της εντατικής πτηνοτροφίας στα πλαίσια του Έκτακτου Σχεδίου Δράσης για έλεγχο και εκρίζωση της επιδημίας ψευδοπανώλους των πτηνών, το οποίο εκπόνησε η Αρμόδια Αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας για θέματα ασθενειών των ζώων, δηλαδή οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, για αντιμετώπιση της νόσου η οποία εμφανίστηκε τον Ιούνιο του 2013 και το οποίο συγχρηματοδοτείται στα πλαίσια της Απόφασης του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 90/424/ΕΟΚ για ασθένειες που μπορούν να λάβουν συγχρηματοδότηση. Ως εκ τούτου θεωρείται ότι τα πτηνά για τα οποία θα παρέχεται αποζημίωση θανατώθηκαν ή θα θανατωθούν, κατά την περίοδο ισχύος του κοινοποιηθέντος Μέρους, με εντολή των δημόσιων αρχών στο πλαίσιο υποχρεωτικού δημόσιου προγράμματος πρόληψης ή εκρίζωσης.

Στις επιλέξιμες δαπάνες του κοινοποιηθέντος Μέρους περιλαμβάνονται αποζημιώσεις κατά 100% προς τους πτηνοτρόφους εντατικής πτηνοτροφίας στις εκμεταλλεύσεις των οποίων διαπιστώθηκε ή θα διαπιστωθεί η παρουσία ή τίθενται υποψίες ύπαρξης της νόσου, επί της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας των πτηνών που θανατώθηκαν ή πρόκειται να θανατωθούν κατά την περίοδο ισχύος του κοινοποιηθέντος Μέρους λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στην προειρηθείσα ασθένεια.

Αναφορικά με τις αποζημιώσεις για τα ζώα που θανατώνονται, αυτές, σύμφωνα με την προϋπόθεση (i) (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006, πρέπει να υπολογίζονται σύμφωνα με την αγοραία αξία των ζώων. Ο ως άνω Κανονισμός δεν καθορίζει συγκεκριμένη μέθοδο υπολογισμού ούτε αποσαφηνίζει την έννοια της «αγοραίας αξίας». Συμπεραίνεται, επομένως, ότι επαφίεται στα ίδια τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ένα σύστημα αποζημίωσης σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες συνθήκες της αγοράς το οποίο να βασίζεται σε μια εύλογη εκτίμηση της τιμής στην οποία θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η πώληση των πτηνών ανάλογα με το πραγματικό του κόστος, ωσάν να μην είχε προσβληθεί από τη νόσο, έτσι ώστε να αποφεύγεται η υπερεκτίμηση της αξίας των ζώων. Ο Έφορος δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει με ακρίβεια εάν οι αναφορές στα Μέτρα σε ποσά που αντιστοιχούν στην αγοραία αξία των πτηνών αποκλίνουν από την πραγματική αγοραία τους αξία ώστε να κριθεί εάν ανταποκρίνονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 1857/2006. Κατά συνέπεια η Αρμόδια Αρχή οφείλει να φροντίζει ώστε ο υπολογισμός της αποζημίωσης να γίνεται με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε υπεραποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους, δηλαδή η ένταση της ενίσχυσης να μην είναι πέραν του 100%. Ωστόσο, η πρόνοια στο κοινοποιηθέν Μέτρο ότι η αποζημίωση θα υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αγοραία αξία που είχαν τα πτηνά αμέσως πριν τη θανάτωση τους διασφαλίζει την καταβολή των αποζημιώσεων όπως απαιτείται από την υπό αναφορά προϋπόθεση του Κανονισμού 1857/2006. Σημειώνεται ότι η ημέρα θανάτωσης των πτηνών είναι η ημέρα κατάσχεσής τους.

Σύμφωνα με την προϋπόθεση (α) (ii) και (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006, αποζημιώσεις προς τους πτηνοτρόφους εντατικής πτηνοτροφίας μπορούν επίσης να χορηγηθούν κατά 100% για απώλειες εισοδήματος λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης και δυσχερειών ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου. Το κοινοποιηθέν Μέτρο συμπεριλαμβάνει αποζημιώσεις για ζωοτροφές οι οποίες έχουν καταστραφεί ή θα καταστραφούν επειδή ενδεχομένως να έχουν μολυνθεί λόγω της νόσου. Ο Κανονισμός δεν περιλαμβάνει παραδείγματα για το τι μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ως απώλεια εισοδήματος και επομένως επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους να το καθορίσει ανάλογα με την περίπτωση. Η καταστροφή ζωοτροφών κρίνεται ότι αποτελεί απώλεια εισοδήματος λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης που επέβαλαν οι δημόσιες αρχές σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας η οποία αποτελεί τη νομική βάση του κοινοποιηθέντος Μέρους, ως οι πρόνοιες αυτές παρατίθενται ανωτέρω. Η Αρμόδια Αρχή οφείλει να υπολογίζει την αποζημίωση προς τους πτηνοτρόφους εντατικής πτηνοτροφίας για την καταστροφή ζωοτροφών με τέτοιο τρόπο ώστε η ένταση της ενίσχυσης να μην ξεπερνά το 100%. Με βάση τις πρόνοιες του κοινοποιηθέντος Μέρους η Αρμόδια Αρχή αναλαμβάνει την υποχρέωση να υπολογίζει το ύψος της υπό αναφορά αποζημίωσης με βάση την αγοραία αξία των ζωοτροφών κατά την ημέρα της καταστροφής τους. Η πρόνοια αυτή

κρίνεται ότι διασφαλίζει ώστε η καταβολή αποζημιώσεων για την εν λόγω δαπάνη δεν θα υπερβαίνει το 100% της αγοραίας τους αξίας. Σημειώνεται ότι η ημέρα καταστροφής των ζωοτροφών είναι η ημέρα κατάσχεσής τους.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006, από το ανώτατο ποσό των δαπανών ή ζημιών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση πρέπει να αφαιρούνται:

- (i) τα ποσά που ενδεχομένως έχουν εισπραχθεί στο πλαίσιο καθεστώτων ασφάλισης· και
- (ii) οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω της νόσου, οι οποίες διαφορετικά θα είχαν πραγματοποιηθεί.

Στο κοινοποιηθέν Μέτρο έχουν ενσωματωθεί οι πιο πάνω περιορισμοί. Επισημαίνεται ότι, με βάση την πρόνοια αυτή, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να μεριμνά ώστε δαπάνες οι οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν από τους δικαιούχους λόγω της νόσου όπως, π.χ. κτηνιατρικά έξοδα, έξοδα σφαγής, κόστος διατροφής που εξοικονομήθηκε, εργατικό κόστος κ.ά. που δεν καταβλήθηκαν λόγω της πρόωρης σφαγής δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται στην αποζημίωση αλλά να αφαιρούνται από αυτή, δηλαδή θα πρέπει να αποφεύγεται ο κίνδυνος υπεραποζημίωσης.

Τέλος, οι προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006 ικανοποιούνται καθότι οι εν λόγω ενισχύσεις εντάσσονται στο πλαίσιο δημόσιων προγραμμάτων σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο για νόσους των οποίων η πρόληψη, ο έλεγχος ή η εκρίζωση επιβάλλεται από τις σχετικές Οδηγίες/Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, όπως μνημονεύεται στο κοινοποιηθέν Μέτρο, οι νόσοι περιλαμβάνονται στον κατάλογο νόσων των ζώων του Διεθνούς Γραφείου Επιζωοτιών και στο παράρτημα της Απόφασης 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁵.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού 1857/2006, απαγορεύεται η σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον ως άνω Κανονισμό. Στο κοινοποιηθέν Μέτρο έχει περιληφθεί η εν λόγω πρόνοια.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο αποκλείει από την εφαρμογή του τις επιχειρήσεις που έλαβαν στο παρελθόν μη συμβατή ενίσχυση η οποία δεν έχει ακόμη επιστραφεί, προσαυξημένη με τους τόκους υπερημερίας, για όσο χρονικό διάστημα δεν έχει επιστραφεί ή δεν έχει κατατεθεί σε μπλοκαρισμένο λογαριασμό που θα δημιουργήσει η Αρμόδια Αρχή για το σκοπό αυτό, καθώς και οι προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁶.

Ως προς τη διάρκεια του κοινοποιηθέντος Μέρους, αυτή ορίζεται από τις αρχές Ιουνίου 2013, όταν εμφανίστηκαν τα πρώτα κρούσματα της νόσου, έως την ολοκλήρωση του έκτακτου σχεδίου εκρίζωσης της νόσου, η οποία ωστόσο με βάση διαβεβαιώσεις της Αρμόδιας Αρχής θα είναι το αργότερο έως το τέλος του τρέχοντος έτους. Κρίνεται ωστόσο αναγκαίο, για σκοπούς ασφάλειας δικαίου να οριστεί στο κοινοποιηθέν μέτρο με σαφήνεια ότι, σε κάθε περίπτωση, οι αποζημιώσεις θα καταβληθούν πριν από τις 31.12.2013.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαΐου 1998, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 733/2013 του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2013, και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, κρίθηκε πως το κοινοποιηθέν Μέτρο, εκτός της καταβολής αποζημιώσεων σε ιδιοκτήτες οικόσιτων πτηνών η οποία έχει κριθεί ανωτέρω ότι δε συνιστά κρατική ενίσχυση, πληροί τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 1857/2006 και, ως εκ τούτου, μπορεί να εγκριθεί.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

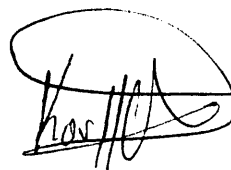
- A. Το μέρος του Μέρους με τίτλο «Έκτακτο Σχέδιο Δράσης για Έλεγχο και Εκρίζωση της επιδημίας Ψευδοπανώλους των Πτηνών», κατά το μέρος που αφορά στην καταβολή αποζημιώσεων σε πτηνοτρόφους εντατικής πτηνοτροφίας, πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση.
- B. Το κοινοποιηθέν Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται

⁵ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 224 της 18.08.1990, σ. 19.

⁶ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C 244 της 01.10.2004.

στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 και, ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, εγκρίνονται από τον Έφορο. Ωστόσο, ως προς την πρόνοιά του που αφορά την χρονική περίοδο έως την οποία θα εφαρμόζεται, αυτή θα πρέπει, για σκοπούς ασφάλειας δικαίου, να καθοριστεί στο κείμενο του κοινοποιηθέντος Μέτρου με σαφήνεια ότι, σε κάθε περίπτωση οι αποζημιώσεις θα καταβληθούν πριν από τις 31.12.2013. Επίσης, με βάση τον περιορισμό που τίθεται στην παράγραφο 3 (ii) του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006 ότι από το ανώτατο ποσό των δαπανών ή ζημιών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση πρέπει να αφαιρούνται οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω της νόσου, οι οποίες διαφορετικά θα είχαν πραγματοποιηθεί, ο οποίος περιορισμός έχει ενσωματωθεί στο κοινοποιηθέν Μέτρο, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να μεριμνά ώστε δαπάνες οι οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν από τους δικαιούχους λόγω της νόσου όπως, π.χ. κτηνιατρικά έξοδα, έξοδα σφαγής, κόστος διατροφής που εξοικονομήθηκε και εργατικό κόστος που δεν καταβλήθηκε λόγω της πρόωρης σφαγής δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται στην αποζημίωση αλλά να αφαιρούνται από αυτή, έτσι ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος υπεραποζημίωσης.

- Γ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(Ονούφριος Κουλλά)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 13 Σεπτεμβρίου 2013

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.347 (866.2.3.23.1.1.12)